

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2020 TOIMINNALLISET TAVOITTEET ELINVOIMA

ELINVOIMALAUTAKUNTA 15.1.2020

Elinvoimalautakunnan toimiala

Vastuhenkilö: elinvoimajohtaja

Toiminnan kuvaus

Elinvoima keskittyy vetovoimaisen toimintaympäristön kehittämiseen yrityksille, asukkaille ja vapaa-ajan viettäjäille. Toimialan tehtäalueisiin kuuluvat maankäyttö, elinkeino- ja työllisyystoiminta sekä tapahtuma- ja kulttuuritoiminta.

Toimintaa suunnataan strategiaohjelmien tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Elinvoimatoimiala toteuttaa osaltaan talouden tasapainottamisohjelman edellyttämät toimenpiteet.

Toimintaympäristö ja sen muutokset 2020-2023

Yritysten toimintaan vaikuttavat yleinen talouskehitys ja maailmantalouden epävarmuustekijät. Yleisesti ottaen näkymät ovat kuitenkin edelleen hyvät. Osaavan työvoiman saatavuus on kasvun esteenä monella toimialalla.

Heinolassa työttömyys on laskusuunnassa, vaikkakin työttömyysprosentti on edelleen Lahden jälkeen maakunnan korkein siitä huolimatta, että työpaikkojen määrä Heinolassa on kasvanut. Tämä kertoo siitä, että Heinolassa rakennetyöttömyys on voimakasta ja töissä käydään paljon naapurikunnista. Hämeen TE-toimisto lakkautti toimistonsa Heinolasta marraskuun lopussa 2019. Työllisyystoiminnan kuntakoiteilu käynnistyy myös Päijät-Hämeessä, mutta Heinola ei ole siinä mukana. Sen sijaan se on aloittanut uuden yhteistyömallin toteuttamisen Heinolassa TE-toimiston, Jyränkölän, elinvoimatoimialan ja sote-toimialan yhteistyönä.

Matala syntyvyys, ikääntyminen ja kaupungistuminen vaikuttavat laaja-alaisesti myös Heinolan näkymiin. Näistä pyritään löytämään myös mahdollisuuksia samalla kun negatiivisia vaikutuksia pyritään minimoimaan.

Lahti on päässyt mukaan niiden suurimpien kaupunkien joukkoon, joiden kanssa valtio on valmis tekemään maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskevan sopimuksen (MAL-sopimus). Heinola on useimpien muiden Päijät-Hämeen kanssa yhteistyössä Lahden kaupungin kanssa, yhteisenä tavoitteena saada aikaan sopimus vuonna 2020.

Lahden kaupunki valittiin Euroopan ympäristöpääkaupungiksi 2021. Tämän hyödyntämistä myös Heinolassa valmistellaan yhdessä Lahden kaupungin kanssa.

Toiminnalliset painopisteet 2020

Keskeisiä painopisteitä ovat:

- työllisyystoiminnan vaikuttavuuden lisääminen ja nettokustannusten alentaminen uusilla toimintamalleilla ja yhteistyöllä
- matkailuliiketoiminnan toimintaympäristömuutosten hyödyntäminen
- bio- ja kiertotalouden ekosysteemin ja investointitoiminnan kehittäminen
- Vierumäen yrityspuiston markkinointi
- kiinnostavan asumisen tarjonnan lisäämisen toimenpideohjelma
- asiakkuudenhallinnan ja asiakashankinnan kehittäminen
- MAL-sopimuksen aikaansaaminen ja Lahti Green Capital-statuksen hyödyntäminen
- keskustan elinvoiman lisääminen
- ympärivuotisen tapahtumatarjonnan lisääminen omin tapahtumien ja mahdollistamalla tapahtumien järjestäminen
- merkittävien kaavahankkeiden eteenpäin vieminen ja loppuunsaattaminen
- kaupunkisuunnittelun järkevöittäminen

Tuottavuutta kuvaavat mittarit 2020 - 2023

Nettokustannukset/asukas (€/asukas/vuosi)

	2019	2020	2021	2022	2023
Työllisyydenhoito	151	154	148	142	135
Elinkeinopalvelut	49	52	51	51	51
Tapahtumat ja kulttuuri	14	14	13	13	13
Lintutarha	12	13	12	12	12
Kaavoitus	12	13	12	12	12
Kiinteistöt ja mittaus	-23	-36	-65	-63	-42

Henkilöstösuunnitelma

Vakituisen henkilöstön määrää ei ole suunnitelmissa kasvattaa. Ratkaisevaa on kuitenkin kokonaistaloudellinen vaikuttavuus erityisesti työllisyydenhoidossa ja yrityspalveluissa. Suunnitelmakaudella toimialalla on tapahtumassa useita eläköitymisiä. Näiden korvaamistarvetta uusilla rekrytoinneilla pyritään hillitsemään toimialojen välistä yhteistyötä lisäämällä.

Riskienhallinta

Toimialan keskeisin riski on henkilöstöriski: monet toiminnot ovat riippuvaisia yksittäisistä avainhenkilöistä. Riskienhallinnan keinoja ovat työhyvinvointiin, johtamiseen ja sijaisuuksien järjestämiseen liittyvät toimet.

300 YRITYKSET JA TYÖ

Vastuuhenkilö: elinvoimajohtaja

Toiminnan kuvaus

Yritykset ja työ -palvelualue jakautuu työllisyydenhoitoon ja elinkeinotoimintaan.

Elinkeino toiminnassa on oleellista kehittää toimintaympäristöä vastaamaan toimijoiden tarpeita ja odotuksia koskien esimerkiksi toimitila-, palvelu-, yritys yhteistyö-, markkina-, osaja-, asumis- ja muita ilmeneviä asioita. Tätä tarjoamaa on samalla paketoitava helposti omaksuttaviksi markkinointiviesteiksi ja tarjoamaksi, ja markkinoinnin avulla on tavoitettava haluttuja kohderyhmiä yritysten, investointien, työpaikkojen ja asukkaiden saamiseksi. Samalla on huolehdittava paikallisten yritysten palveluista kysyntää vastaavasti. Hanketoiminnalla haetaan toiminnalle taloudellisia ja henkisiä resursseja. Yhteistyöverkostoja rakentamalla voidaan vaikuttaa ja hyötyä kohtuullisilla panostuksilla.

Toimintaympäristö ja sen muutokset 2020-2023

Työllisyydenhoidossa on suunniteltu otettavan käyttöön uusi asiakaslähtöinen yhteistoimintamalli Heinolassa. Tavoitteena on, että Heinolan keskitetyn työllisyydenhoidon ihmiset, sosiaali- ja terveystoimen sosiaalipalveluohjaaja ja työttömien terveydenhoitaja, kaksi Hämeen TE-toimiston työntekijää sekä Jyväskylän työllisyydenhoitohankkeen resurssit sijoittuisivat yhteisiin tiloihin. Kuntouttavan työtoiminnan määrää lisätään niin työpaja Torpan kuin ostopalveluiden avulla aktivointiasteen nostamiseksi ja työllisyydenhoidon nettokustannusten alentamiseksi.

Matkailualalla tapahtuu positiivisia asioita. Kimolan kanava avataan liikenteelle keväällä 2020. KymiRing-rata valmistuu, ja siellä pidetään ensimmäiset Moto-GP-kisat elokuussa 2020. Salpausselkä Geopark-projektiin palkataan kaksi ihmistä Lahti Regionin organisaatioon, millä edistetään alueen geomatkailua ja valmistaudutaan hakemaan Unescon Geopark-statusta. Vierumäki Resortin alueella uusien vapaa-ajan kohteiden rakentaminen jatkuu.

Bio- ja kiertotaloustoimialan näkymät ovat muun muassa kasvavan ympäristötietoisuuden vuoksi hyvät. Heinolan ekosysteemi on jäsentynyt ja tiivistynyt, ja toimijoiden yhteistyö sekä hankerahoitus antavat hyviä mahdollisuuksia saada aikaan kasvua.

Toiminnalliset painopisteet 2020

- työllisyydenhoidon vaikuttavuuden lisääminen ja nettokustannusten alentaminen uusilla toimintamalleilla ja yhteistyöllä
- matkailuliiketoiminnan toimintaympäristömuutosten hyödyntäminen
- bio- ja kiertotalouden ekosysteemin ja invest in-toiminnan kehittäminen
- Vierumäen yrityspuiston markkinointi
- kiinnostavan asumisen tarjonnan lisäämisen toimenpideohjelma
- asiakkuudenhallinnan ja asiakashankinnan kehittäminen
- MAL-sopimuksen aikaansaaminen ja Lahti Green Capital-statusuksen hyödyntäminen
- keskustan elinvoiman lisääminen

Toiminnalliset tavoitteet (valtuustoon nähden sitova)

Ohjelmataavoite	Sitova tavoite	Mittari	Tavoitetaso
<i>Palvelutuotannon kustannusten alentaminen</i>	Työllisyydenhoidon nettokustannusten alentaminen	Aktivointiaste	>30%
<i>Panostuksesta syntyy alueellisen BKT:n kasvua, joka tukee kaupungin tasapainoa</i>	Positiivinen työpaikkakehitys	Rahoitettujen hankkeiden kautta syntyvä työpaikkamäärä hankesuunnitelmissa	kasvava
<i>Kuntaorganisaatiosta asukkaiden yhteisöksi</i>	Kylä- ja kaupunginosaradiin sekä elinkeinoradiin toiminta on säännöllistä ja kokoaa kaupunkilaisia	Järjestetyt tapaamiset ja niihin osallistuneet	2 tapaa-mista/raati/vuosi, osallistujamäärä kasvava

Toiminnalliset tavoitteet (elinvoimalautakuntaan nähden sitova)

Ohjelmataavoite	Sitova tavoite	Mittari	Tavoitetaso
<i>Heinolan palvelutarjonta, kaupunkikokemus, luottamuksen ja yhteistyön ilmapiiri tukevat onnistumista</i>	Matkailuun liittyvien toimijoiden yhteistyö matkailutulon kestäväksi kasvattamiseksi lisääntyy	Uusien matkailullisten palveluiden tarjonta	Positiivinen kehitys
<i>Tieto on laajasti ja helposti käytettävissä, tavoitteiden toteutumista mitataan ja seurataan</i>	Tietämys asukaskehityksestä ja kohderyhmistä paranee ja sitä käytetään hyväksi toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa	Nettomuutto ikäryhmittäin ja alueittain	Positiivinen

3000 Työllisyyspalvelut

Vastuhenkilö: työllisyyskoordinaattori

Toiminnalliset tavoitteet (elinvoimalautakuntaan nähden sitova)

Ohjelmataavoite	Sitova tavoite	Mittari	Tavoitetaso
<i>Palvelut ja asukkaat kohtaavat entistä helpommin ja resurssien käytön vaikuttavuus paranee</i>	Työllisyydenhoidon uusi toimintamalli juurtuu ja toimijat integroituvat työskentelemään yhdessä	Yhteistyösapuolten työntekijöiden kokemus mallin toimivuudesta (kysely)	Positiivinen kokemus mallin vaikuttavuudesta
<i>Parempaa johtamista</i>	Työpaja Torpan Vierumäenkadun toiminta keskittään Reumantielle ja luodaan yhtenäinen, vaikuttava toimintakulttuuri	Torpan työntekijöiden kokemus onnistumisesta (kysely)	Kehitys menee oikeaan suuntaan

3050 Elinkeinopalvelut

Vastuhenkilö: elinkeinopäällikkö

Toiminnalliset tavoitteet (elinvoimalautakuntaan nähden sitova)

Ohjelmataavoite	Sitova tavoite	Mittari	Tavoitetaso
<i>Heinola on valituilla osa-alueilla kilpailukykyinen, toimiva ja kiinnostava eri segmenteissä</i>	Vierumäen yrityspuistoa markkinoidaan tavoitteellisesti	Yrityskontaktien määrä	>10 000 tavoitettua yritystä
<i>Panostuksesta syntyy alueellisen BKT:n kasvua, joka tukee kaupungin tasapainoa</i>	Asumiseen liittyvä kaupallinen palvelutarjonta ja investoinnit lisääntyvät	Uudet työpaikat ja investoinnit	Kasvu

310 KULTTUURI

Vastuhenkilö: kulttuurisihteeri

Toiminnalliset tavoitteet (valtuustoon nähden sitova)

Ohjelmataavoite	Sitovat tavoite	Mittari	Tavoitetaso
<i>Elävä keskusta, palvelukokemus</i>	Tapahtumat vahvistavat kaupungin imagoa	Majoitusvuorokaudet	Matkailijoiden määrän kasvattaminen
<i>Elävä keskusta, palvelukokemus</i>	Tapahtumat ovat vetovoimatekijä keskustan elävöittämisessä	Tapahtumien kävijämäärät	Yli 50 000 kävijää

3100 Kulttuuri ja tapahtumat

Vastuhenkilö: kulttuurisihteeri

Toiminnan kuvaus

Kulttuuripalvelut vastaavat kulttuurilain määrittämistä tehtävistä, kaupungin tapahtumatuotannosta, kesäteatterin tuottamisesta, WPK-talon toiminnasta ja lintutarhasta. Kulttuuripalvelut tuottavat ympäri vuoden tapahtumia, jotka tarjoavat asukkaille taiteellisia ja yhteisöllisiä kokemuksia. Kulttuuripalvelut koskettavat kuntalaisten vapaa-aikaa, ja siksi niillä on ennaltaehkäisevää ja henkistä hyvinvointia ylläpitävä merkitys. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on tukea kuntalaisten taiteen harjoittamista ja harrastamista 3. sektorin kanssa tehtävällä yhteistyöllä ja avustuksilla.

Lintutarha hoitaa loukkaantuneita luonnonvaraisia lintuja ja palauttaa ne takaisin luontoon toiminta-ajatuksensa mukaisesti.

Toimintaympäristö ja sen muutokset 2020 - 2023

Keskustan elinvoimaisuuden näkökulmasta monipuolinen kulttuuri- ja tapahtumatarjonta ympäri vuoden on tärkeää niin asukkaille kuin muualta saapuville vierailijoillekin. Toimintakonsepteja on mietittävä entistä tarkemmin, ja hyvien kokemusten tarjoaminen aikaansaa tehokkainta markkinointia: suosittelua. Heinolan on pystyttävä uudistumaan säilyttäen silti omaleimaisuutensa ja persoonallisuutensa. Oman tapahtumatuotannon rinnalle rakennetaan vahva mahdollistajan rooli, jolla tullaan tukemaan muita tapahtumajärjestäjiä.

Uudistuva eläinsuojelulaki ei vaikeuta lintutarhan toimintaa, vaan paremminkin nostaa sen asemaa suhteessa pienimuotoisempiin toimijoihin. Talouden näkökulmasta on selvitettävänä lintutarhan tulevaisuuden vaihtoehdot. Yksi niistä on valtion jatkuvan rahoituksen varmistaminen luonnonvaraisille eläimille.

Toiminnalliset painopisteet 2020

Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on elävä keskusta ja kaupunkikulttuuri. Toiminnan tuottavuutta ja kasvua kehitetään laajan yhteistyöverkoston avulla. Kulttuuripalvelut tukee vuosittain toiminnallaan ja taloudellaan useita paikallisia kulttuuritoimijoita.

Toiminnalliset tavoitteet (elinvoimalautakuntaan nähden sitova)

Ohjelmataavoite	Sitova tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Heinola on valituilla osa-alueilla kilpailukykyinen, toimiva ja kiinnostava eri segmenteissä	Tapahtumakäsikirja ja tuotteistus tapahtumien järjestäjille	Kolmansien osapuolien järjestämien tapahtumien määrä	Tapahtumien määrä kasvaa

3180 Lintutarhat

Vastuuhenkilö: lintutarhan hoitaja

Toiminnalliset tavoitteet (elinvoimalautakuntaan nähden sitova)

Ohjelmataavoite	Sitova tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Heinola on valituilla osa-alueilla kilpailukykyinen, toimiva ja kiinnostava eri segmenteissä	Vesilintutalo saadaan käyttöön	Kyllä/ei	Kyllä

320 MAANKÄYTTÖ

Vastuuhenkilö: maankäyttöinsinööri

Toiminnan kuvaus

Maankäytön palvelualueen toimintayksiköt ovat *kaavoitus* sekä *kiinteistöt ja mittaus*.

Kaavoitus vastaa kaupunkisuunnittelusta ja sen kehittamisestä mm. alueidenkäytön suunnittelulla ja elinvoimaista ja eheyttävää yhdyskuntarakennetta sekä kaupunkikuvaa kehittämällä, hyödyntäen kokemalla ja kehittämällä uudentyyppisiä vuorovaikutusmenettelyjä ja osallistamiskeinoja.

Kiinteistöt- ja mittaus vastaa maapolitiikasta, tonttitarjonnasta sekä mittaustoiminnasta. Maapoliittisilla toimenpiteillä turvataan mm. kaupungin maanomistusreservi tarvittaville uusille rakentamisalueille. Tontteja vuokrataan ja myydään asumiseen ja elinkeinotoiminnalle kaupunginhallituksen vahvistamilla hinnoilla. Mittaustoimintaan ja rekisteritietoon perustuen tuotetaan erilaisia mittaus-, kartta- ja paikkatietopalveluita. Lisäksi avustetaan yksityisteiden ylläpitoa ja perusparannuksia.

Toimintaympäristö ja sen muutokset 2020 - 2023

Uusia toimenpiteitä kiinnostavan asumisen tarjonnan luomiseksi => nettomuuttovaikutukset

- Keskusta, rannat, monipaikka-asuminen, asuinalueiden tuotteistus/palvelumuotoilu, pilotit

Tiedolla johtamisen työvälineistö => systemaattisempi asiakashankinta

- Markkinoinnin, asiakashankinnan, asiakkuuksien hallinnan, paikkatiedon ja vuorovaikutteisten e-palveluiden järjestelmien älykäs integrointi => syvällisempi ymmärrys olevista ja potentiaalisista asiakkaista, arvoista, kokemuksista => täsmätoimenpiteet.

Toiminnalliset painopisteet 2020

- Keskustan-Sataman-Kylpylänalueen kehityksen edistäminen ja toimintaedellytysten mahdollistaminen (kaavoitus).
- Kaupunkisuunnittelua kehitetään tiedolla johtamista, vuorovaikutusmenettelyjä ja osallistamiskeinoja kehittämällä, sekä kaupungin eri toimialojen että kaupungin toimijoiden, kuten yritysten, yhdistysten ja asukkaiden yhteistyötä ja osallistamista kehittämällä.
- Kaupunkia kehitetään keskustan lisäksi tunnistamalla ja profiloimalla eri alueet vahvuuksineen ja kehittämällä eri alueiden lähtökohdista räätälöityjä kehittämistoimia vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä toimijoiden ja asukkaiden kanssa.
- Vierumäen yrityspuiston teollisuustonttien myynnin valmistelu ja markkinointi sekä Vierumäen kyläalueen asuintonttien haluttavuuden testaaminen.
- Maanhankinnan ja kaavoittamisen kohdistaminen houkutteleville alueille, kuten keskusta, rannat ja Vierumäki.
- Jatketaan merkittävämpien kaavahankkeiden, kuten Vierumäen-Urheiluopiston-Konniveden alueen osayleiskaavan ja Hevossaaren osayleiskaavan laadintaa
- Tähtiniemen kauppa-alueen asemakaavan saaminen valmiiksi.

Toiminnalliset tavoitteet (valtuustoon nähden sitova)

Ohjelmataavoite	Sitovat tavoite	Mittari	Tavoitetaso
<i>Vetovoimainen keskusta ja houkutteleva asuminen ja asumisen laatu</i>	Keskustan-Sataman-Kylpylän alueen ideoista toteutukseen	Toimijoiden sitoutuminen hankkeiden toteuttamiseen	Alueen kehittyminen
<i>Vetovoimainen keskusta ja houkutteleva asuminen ja asumisen laatu</i>	Vetovoimaisen asumisen mahdollistaminen	Asuntojen haluttavuuden lisääntyminen	Kysynnän lisääntyminen

3200 Kaavoitus

Vastuuhenkilö: va. kaavoitusyksikön päällikkö

Heinolan palvelutarjonta, Toiminnalliset tavoitteet (elinvoimalautakuntaan nähden sitova)

Ohjelmataavoite	Sitova tavoite	Mittari	Tavoitetaso
<i>Heinolan palvelutarjonta, kaupunkikokemus, luottamuksen ja yhteistyön ilmapiiiri tukevat onnistumista</i>	Eri toimijoiden yhteistyönä syntyy uusia positiivista kaupunkikokemusta vahvistavia kaupunkitiloja ja/tai sisältöä	Lukumäärä	3

3240 Kiinteistöt ja mittaus

Vastuhenkilö: maankäyttöinsinööri

Toiminnalliset tavoitteet (elinvoimalautakuntaan nähden sitova)

Ohjelmataavoite	Sitova tavoite	Mittari	Tavoitetaso
<i>Panostuksesta syntyy alueellisen BKT:n kasvua, joka tukee kaupungin talouden tasapainoa</i>	Suunnitelma vetovoimaisen asumisen tarjonnan lisäämiseksi maankäytön keinoin	On/ei	On

PIENI KAUPUNKI,
ISO MAHDOLLISUUS